

© Cornel Udrea

Editura Școala Ardeleană

Cluj-Napoca, str. Mecanicilor nr. 48

Redacția: tel 0364-117.252; 0728.084.801

e-mail: office@scoalaardeleanacluj.ro,

redactie@scoalaardeleanacluj.ro

Difuzare: tel/fax 0364-117.246; 0728.084.803

e-mail: difuzare@scoalaardeleanacluj.ro, esadifuzare@gmail.com

www.scoalaardeleanacluj.ro

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României
ISBN 978-606-797-378-5

Imagine coperta I: Lucian Dobârtă, *Don Quijote, un spirit liber* (2019)

Imagine coperta IV: un portret al autorului de Marian Avramescu (2018)

Editor: Vasile George Dâncu

Redactare: Marilena Pop

Corectură: Andrei Doboș

Coperta: Alexandra Mureșan

Cornel Udrea

Chiar el a spus cu mâna lui

Cluj-Napoca, 2019

Sfârșit

Cuprins

Prefață	7
Parfum de literatură veche	20
Lampionul chinezesc	33
Băiatul cu șapca în mână	50
Achidin.....	58
Eugenia vorbește!	65
Armonie albastră cu bere proastă.....	69
Țara popândacilor	76
Securistul meu bun	90
Fixoetern cu termen redus.....	96
Aesculap cu fusta scurtă.....	101
Septuagenaria	105
Preludiu la un viol neconsumat.....	110
Diagnostic amânat.....	122
Riscurile unui alt Defoe	125
Expresii practicate	130
Modificarea schimbării.....	132
Mamoșul liric.....	134
Se mișcă lumea!	146
Nițică istorie	149
Despre mine, cu dragoste	154
Negustorie, dragostea mea	157
Privind în acvariu	163
Supă reîncălzită	166
Acvariul din colivie	178
Benone	182
În bibliotecă, după ora închiderii	198

Oameni noi, timpuri vechi.....	203
Urcatul în carusel	207
Vecină, dragă vecină	215
Monografie de buzunar.....	217
Kafka la munte	223
În căutarea lui Satin.....	231
Retrospectivă cu lumina în ochi	241
Pentru un zâmbet în plus	243
Drumul înclinat ce urcă spre nicăieri.....	250
A doua umbră.....	255
Semper fidelis.....	260
Scrisoare neexpediată	266
Eratele de fiecare zi	267
Capitolul 1.....	271
Capitolul 2.....	273

Respect monstra că pe Don Quijote l-au distrus morile de vânt eoliene și diabetul Dulcineeii. Altă poveste trimisă la cimitirul legendelor, iar starea lor de sănătate se înrăutățește. În fond, dacă cineva sare din fire, din rutină, i se spune, zâmbitor „ești nebun!” fără a se certifica starea asta cumva.

După 30 de ani de căsătorie, într-un elan inexplicabil, mai mult târât prin duioșie, decât o realitate, îi spui soției „te iubesc!”, aceasta te apostrofează, te amendează imediat: „ești nebun? Ce vrei? N-am! N-avem! A dracului să-ți fie pensia de intelectual!”

Parfum de literatură veche

Am fost la o casă de sănătate (eufemism agreabil unanim acceptat) ca participant la un proiect idiot, *Terapia prin umor*. Cei prezenți, vreo 40 de oameni, bărbați și femei, cu halate identice, tunși la fel, purtând în piept câte un ecuson, așteptau cuminței, sporovăind, amuzându-se, numai ei știau de ce. La intrarea noastră, a directorului, a mea și a unei poetese care sunt convinși că l-a cunoscut pe Cârlova copil, s-a făcut o formă de *liniște*; ne priveau total indiferenți, ei aveau treburile lor, nu să asculte doi scriitori speriați, veniți aici cu premeditări, prejudecăți acromegalice.

Directorul a vorbit foarte frumos despre mine, cu ocazia asta am aflat noutăți și mi-am spus, nu fără un pui de încântare: „Cornelie, hai, că ești bun pe brazda ta, poate chiar cel mai bun!”, iar despre poetesa care avea o pălărie-abajur cu niște fructe ciudate aninate de ea, a bălmăjit ceva lemnos, ceva care se poate spune despre orice versificatoare matusalemică, încă nedată pe mâna preoților egipteni, pentru mumificarea obliga-

torie. Este o regulă, stimați vizitatori: nimeni nu intră în piramidă fără a fi bandajat, înfășat, la mare știință. Sunt agreeate – și beneficiază de reducere la bilet – persoanele care vin cu sarcofagul lor.

A început chiar ea să citească, politețea ne obliga să o lăsăm la început.

– Am avut privilegiu’ să îl cunosc pe poetul Vasile Cârlova, viu și mort în activitate! A scris cinci poezii, acum este o stradă în Cluj-Napoca, a terminat ea en fanfare.

– Te lauzi, fă! a venit o voce chiar din fundul sălii, a scris 10 poezii nu atâtea câte ai zis dumneata!

– Cine ești, domnule? a întrebat, vădit mâniată, poetesa.

– Ion Heliade Rădulescu, a venit prompt răspunsul.

La un asemenea argument, băbăția nu a mai avut ce spune, mi-a făcut semn să continui eu. Enervarea îi produsese un fel de precipitare a respirației și șuiera printr-o lipsă din proteză, ca un samovar gata să explodeze!

– Ia samovarul de pe sobă, cucoană!

– Așa îmi zicea și Anton Pavlovici Cehov, spuse ea, nițel ofensată.

M-am uitat la director și i-am șoptit:

– Oare locul ei *nu sunt* în sală?

– Ehe, dumneata să fii sănătos! Acum o lună am externat-o. Să vezi cum ne povestea despre prietena ei, o nepoată a lui Franț Joșca. Nu face niciun rău, doar scrie poezii!

– Ce fel de poezii?

– Habar nu am, că nu-s pe românește! Așa cred!

S-a lăsat o altă liniște, penibilă, eram acolo așezați în tranșee, fără niciun chef de a ieși la atac. Cel puțin ei erau cei atacați și ar fi fost firesc să iasă la luptă, dar erau prea deștepți ca să o facă. Prin ce ne deosebeam? Doar uni-

Respect formele, poate să fi fost deosebite, în rest tot oameni, dar un pic *mai altfel*, jucând, însă, după aceleași reguli.

Aș fi vrut să fiu departe, acasă la țară, la mine, în Popândaci, să mă joc în ogradă, departe de viitor, așteptând să mă cheme mama la masă, sub umbrarul de viță de vie.

N-am apucat să le citesc nimic, Directorul a făcut un semn, și toți s-au ridicat frumos și, câte doi, unii ținându-se de mână, au ieșit, nu știu unde s-au dus, sau dacă au existat vreodată.

– Domnule Director, un psiholog aveți aici? Simt nevoia să îi vorbesc, să ne vorbim!

– Regret, dar e plecat la pishiatru! Are probleme! Plânge nemotivat, are insomnii...

Am ieșit, cu băbuța-veioză, fragment din istoria literaturii române, ținându-ne de mână. În fond, solidaritatea aceasta umană, spontană, este un lucru frumos, semnificativ; „vechimea” ei m-a emoționat și m-a umplut de respect. Ciudat, mirosea a *literatură română veche*, avea ceva plăcut în toată ființa ei, în felul în care tropotea mărunțel pe lângă mine. Pe director l-am lăsat jucând tenis la perete, desigur, este o metaforă benefică de a-ți trece orele de servicii, probabil pe el îl și calma. Nu este un lucru ușor ca în fiecare zi să porți diverse discuții cu I. H. Rădulescu. Ana Pauker, Vasile Roaită, căpitanul Nemo, sau Ion Iliescu, tânăr, la Moscova, să fii obligat, aproape zilnic, să rescrii istoria, să accepți că este ușuratică, superficială, și că nu poți avea încredere nici în tine însuși, o reîncarnare a lui Badea Cârțan, mai mereu nervos.

Nici în mașina care ne aducea înapoi în oraș, matusalema nu a vrut să mă lase de mână, repetând mereu: *ce ceață, vai ce ceață deasă/ nu mai cunoaștem drumul către casă!* Apoi, când am coborât, mi-a zis:

– Mulțumesc, doamna învățătoare! Știți, Jebeleanu copil era tare nebunatic! Condițiile meteo mi-au amintit de el, nebunaticul!

– Ce făcea? Aveam ocazia să cunosc oameni născuți bătrâni, cu copilăria inclusă în carnetul de note.

Mi-am dat seama că vorbesc singur. Un vecin care tocmai ieșea din bloc, mi-a zis:

– Așa începe, nu te panica! O să fie și mai rău, dar nu-i obligatoriu! Ai o țigară?

– Nu fumez!

A dat din mână a lehamite și s-a dus în ale lui. Seara venea, întotdeauna cu 40-50 de țigări, pe care le vindea la suprapreț aviatorului pensionat pe caz de accident naval. Știau toți: când avea să adune 5.000 de dolari să plece în America, se lăsa de vândut. Adică niciodată, dar măcar avea un scop, o motivație.

Vecinul, aviatorul cu un picior mai puțin, un ochi violet, de sticlă, a trecut prea aproape de catargul unui vaporeș, mai 'năltuț, și ăsta i-a smuls avionului o aripă. Atâta tot. A ajuns până la aeroport cu o aripă lipsă, ținând mâna stângă afară și imitând o aripă de pasăre, dar necazul a fost la aterizare l-a apucat un cârcel și n-a mai putut flutura din mână. S-a prăbușit ca un bolovan, prilej cu care și-a pierdut un picior, aripa bună și ochiul mai sus-amintit, violet.

Psihologul ce mi-a fost recomandat cu căldură de către un dramaturg, scriitor de chestii abisale, cosmice, nejucat vreodată, se numea Dezideriu Rupt și era conf. univ. dr. deci, nu orice fel de felcer de *neliniști*. Sigur că o asemenea titulatură impunea, stârnea certitudini. Ce ar fi să se afle că și chirurgii și-au plagiat lucrările de doctorat, iar norocul pacienților, orb și surd a făcut, ca până acum să nu se știe? După toate semnele, dinspre doamna aceea ministru cumsecade, care până într-a

IV-a a fost colegă cu Spiru Haret, plagiatul poate fi considerat o năzdrăvănie benignă. Chiar așa! Doar proștii boțesc rafturi întregi de prin biblioteci cu cititul, cu conspectatul, cu citatele, după chipul și asemănarea autorilor, când este atât de ușor, de inteligent la urma-urmei, să iei pâinea unsă cu unt, din ghiozdanul celui de alături, și să spui că mamă-ta ți-a pregătit-o ție. Iar morții, săracii, ei ce mai tresar la câte o aniversare, la câte-o citare, dacă nu, odihnească!

Să îi vâr și eu cu tremur în la minor, o chestie-două, despre fobia mea, teama de buric (omofalofobie) nește reziduuri metafizice care se manifestă cu pruritul, angoase, atacuri de panică, priapism mental? Mi-a plăcut mereu să mă joc cu focul, dar la venirea pompierilor, incendiul era stins, mirosea nițel a *premeditare* încă, dar pentru asta nu poți să speli cu apă și spumă, de sus până jos, o scară de bloc cu 10 etaje. Dracu' mă va pune să îl încerc, să îl testez...

No, de ce să mă complic? Am să-i explic că vreau să fim prieteni, nu pe facebook, să-mi dea voie să îl amințesc în colocviale, îi va crește și lui numărul clienților, și cam atât. Nu am o soră pe care s-o fi forțat la porcării, taică-meu nu mă bătea cu piuneze, îmi scăpa o labă peste ceafă, și aia îmi ajungea pentru o săptămână. Deci, normalitate pe toată linia, cu excepția faptului că sunt scriitor, cu dorința că vreau și eu să lămuresc științific, de ce după ce scoți degetul din apă, nu rămâne gaură, de ce delfinul doarme cu un ochi deschis, de ce elefantul nu vede bine, de ce câinii aleargă în jurul cozii, de ce unii politicieni nu vor să învețe ortografie, ortopedie și se tem de neologisme.

Aproape toate cele amintite au explicații în biologie, în medicină, în fizică, sau chimie. În cazul politicienilor, științele ridică din umeri și pleacă în treaba lor. De un-

deva, dintr-un departe se aud niște suspine: sunt ale unor foști profesori de limba română.

Fără explicații.

M-am îmbrăcat normal, cu o cravată verde la o cămașă albastră, bucuria conjunctivală a daltoniștilor, și am făcut exces de spray. Am folosit unul recomandat de un negru musculos care strigă la telespectatori. Au ajuns negrii, Doamne-iartă-mă, să strige la români, așa da globalism!

Am dat și cu un parfum franțuzesc original; pe cutie, în interior, scria „Made în China” În afara dragostei de mamă, a cântecelor lui Smile, nimic nu mai este românesc.

Mi s-a spus să mă spăl pe dinți și în urechi: „lavează-te corespunzător în aceste orificii, că nu se știe niciodată!” Nu am pus întrebări, de multă vreme nu o mai fac, dăunează grav sănătății. Cum am devenit așa înțelept? Întrebarea este pur retorică: când existența devine sarcină de serviciu, nu ai încotro, te supui R. O. I. (Regulamentul de Ordine Interioară), vii la timp, faci și suplimentare, încerci să stai departe de mizeriile bârfe-lor, dar nu se poate, și ești bucuros că îți petreci concediile acasă, sau la țară, nu pe un pat de spital, nu în urma dricului. Da, de la o vreme, te cam duci, aproape bucuros, la cimitir: ba a pierit ăla, s-a stins aia, Doamne, Doamne, cum s-o dusu', o murit pân' la apusu' requiscat! Sigur că încet, încetișor, se insinuează o curvă de gând, ce se îmbracă tot mai des cu hainele obsesiei: *urmez eu, urmez eu!* Și chiar îți imaginezi cum stai cu fața-n sus, cu mâinile pe piept, fardat, *să nu se vadă* stricăciunile, cu ochii închiși, flori ca la expoziție, și muzică lirică, pian. Îi auzi pe ăia din jur cum şușotesc, chipurile îndure-rați. Dacă te-ai ridica nițel, o țără doar, să vezi cam câți au venit, deh, orgolios până în ultima clipă, cam câți s-ar căca pe ei, câți ar lua-o la fugă, cu popa în frunte,

Respect p strigând citate laice despre nivelul de trai, din programul de guvernare?

Modestia nu a fost niciodată cea mai tare parte a mea. Am avut și părți bune dar luat așa, vrac, cu variabilele de rigoare, sunt inconsistent, compulsiv, răzbu-nător, panicard, bârfitor, dar am și alte calități. Nu, în niciun caz, Satin nu a făcut referire la mine, atunci când a spus: „Om, ce minunat sună acest cuvânt!”

E drept, sună, răsună, ca marele clopot cu autograf de la Catedrala mântuirii neamului, la alții într-o formă de zurgălăi, iar la săraci, sună o dată la biserică, atunci când arată ora exactă: „S-a dus și ăsta, îl îngroapă Primăria!”.

E un moft, evident, că vreau să am și eu un psiholog pe panoplia mea cu trofee sociale. Snobul din mine nu are astâmpăr, o să îl implic pe psihologul ăsta în toate discuțiile la cafea, în crâșmă, așa în treacăt, să îi văd pe comeseni cum se enervează: „bine, bă, căcatul ăsta cu ochi are psihologul lui, și tu nici casă de sănătate nu ai, ce să mai vorbim de medic de familie!”

Lansări de carte nu, a se slăbi, să facă bine să mă-nânce acasă iubitorii cărților mele, și de-abia după aceea să vină, la un suc, hai, la o bere, dar nu mai am chef să comand sandviciuri sofisticate, fiindcă nevasta nu știu cărui agramat politic nu suportă untul normal și salamu-l de 5 lei. Dacă mă procopesc cu Nobelul, pun și niște caviar pe masă, până atunci să aștepte, să înghită ce li să dă și să suporte contra-cost toate discursurile hiperbolice despre mine, pe care de obicei le susțin niște prieteni de-o viață (textele, evident, că le scriu eu) sau dușmani sinceri cu scopuri nobile: „bag mare, bălos, să înceapă ceilalți să îl urască!” Am practicat cu succes supralicitarea asta, hiperbolizarea, trimiterile la niște critici literari inexistenți. Nimeni, niciodată nu m-a întrebat cine este, ce a scris esteticianul literar Andorf

Neumeyer. Dacă chiar vor să știe, le spun că a fost copilul unei familii de sași, care s-a mutat în bloc cu mine. Acum e închis pentru trafic de marijuana. La noi, la scriitori, nu e ca la oameni: se merge pe încredere.

Iaca pe cine-mi scoate dracul în persoană în cale! Pe domnul col. (r) Semproniu Nagăț, și el un veșnic al lansărilor de carte, al vernisajelor, încă din vremea când era sarcină de serviciu, de la cooperativa „Ochiul și timpanul”.

– S’ trăiți dom’ le colonel! Mă bucur să vă văd, verde și deplin!

– Bună să-ți fie inima! La al câtelea ești?

– Ce anume?

– Stent!

– A! La inimă al doilea, cu ăla de la artera renală stânga, patru, permiteți să raporteze! De ce m-aș mira, de ce să intru în panică?

– Cum îți merge cartea?

– Păi, nu știu ce știți, dar merge, în pofida faptului că unii jură pe memoria bunicii lui Alexandru Ipsilanti, și pe icoana din sufrageria domnului Becali, că m-au văzut de cinci ori în ultimele luni, proiectat cu targa în fundul salvării!

– Dă-i dracului, doar de două ori te-au plimbat cu salvarea, o dată și cu masca pe figură!

– Deh, la carnaval, ca la carnaval! Veniți la lansare, da? Vă rog frumos!

– Fac tot posibilul, prietene, să nu fiu plecat atunci! Te salutez, sănătate!

Domnul colonel în rezervă, și după ce și-a pus papucii de casă și halatul ăla verde, cu un cordon terminat cu un pământuf cretin, luat probabil de la o perdea de hotel cu ștaif, nu a întors spatele oamenilor, cum s-ar crede. Chiar dacă nu îi mai cere nimeni rapoarte, el le

întocmește conștiincios, a păstrat până și formulările sacrosant-birocrațești, doar partidul este altul, cum și când.

Are acasă zeci de bibliorafturi de astea, din ultimii 30 de ani, o comoară, ceva fără de preț, de la mai toate lansările de carte, vernisajele, simpozioanele, agapele din oraș. Dacă aş putea să îl conving să le publice!

Sunt ca o cetate inexpugnabilă, punți mici și nesigure peste brăul de apă înconjurător și o poartă uriașă, ferecată, pe care slujitorii o deschid numai când le spun eu, mânuind harnic drugii uriași, gratiile solide cu țepușe în vârf. E drept, am deschis poarta și unora care au pustiit masa, camera, le-au batjocorit pe slujnice, și-au făcut nevoile cele mari prin unghere, de căutam zile întregi cu câinii urma lor puturoasă. Aceia, văzând că eu nu ridic o carte asupra-le, punitivă, s-au întors ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic, și chiar au fost primiți cu fast, cu onoruri, așezați la aceeași masă. În așteptarea bucatelor, le-au cântat măiestrași, și-au slobozit privighetorile din cușca vocii femeii minunate, li s-a turnat în pocale. Apoi a venit și prânzul împreună cu cina: tăvi mari cu treaba mare a slujnicilor, a slugașilor de la curte, și sub amenințarea ascuțișului proptit în ceafă, au mâncat până s-au saturat.

Cum spune latinul: *Inutile facunt, improvise sagite*¹.

Sper să îl surprind pe psiholog cu observațiile mele, să-l fac să mă privească cu teamă și admirație și să înțeleagă, de ce un asemenea om nu poate să îndese un plic cu câteva hârtii de 100 în buzunarul lui. Acolo, de unde vin eu, dintr-o stratosferă a intelectului, nu există asemenea obiceiuri balcanice. Eu și cu puțini aleși, tot stratosferici, ar trebui să fim plătiți de doctori, pentru că le acordăm o vreme din timpul nostru; *celorlalți*, trăitori-

lor, umblarnicilor pe jos, pederasți, pedestri, nu știu cum se zice corect, dar nu asta-i problema, evident, li se aplică un alt regim. Terrierii, sclavii gravitației, cu tălpile pe sol, nu vor înțelege asta niciodată. De ce levităm noi, de ce este normală plutirea aceasta, pe care doar cosmonauții o trăiesc, o exersează? Uite, de aia! Scrie vreo 1000 de pagini, înnegrește albul de zăpadă neumbată cu poeme, cu teatrele tale, cu nebuniile tale, și după aceea mai vorbim, poate mai plutim împreună!

Am ajuns la adresa primită, dar acolo nu era un cabinet, într-o casă, undeva în fundul curții, înecată în șerpuii verzi ai iederei. Era ditamai căsoiul cu două etaje, o clinică particulară, deci, fără nicio legătură cu statul, poate doar cu țara unde se afla.

În holul spațios, mulțime de oameni, de toate vârstele, ocupațiile și credințele, după cum am sesizat. Era un fel de secretariat circular, în dosul căruia o domnișoară urâtă foc, fără aprobare de la ISU, înroșea un telefon, triluind monoton.

– Aliuu? Ileana la telefon, Clinica „Halatul alb” suntem, vă ascult! Da! Da? La dom’ doctor Pecenegă, ORL, o clipită, numai luna viitoare între 17, 00-17, 30 Nu v-am spus ziua? Hi, hi, hi, scuze, o clipită, în a doua săptămână, 16, luna viitoare. Numele încă o dată, vă rog, așa... un număr de telefon, o clipită, am notat! La revedere!

Aveam să o aud pe Ileana de foarte multe ori, îmi devenise chiar simpatică și mă gândeam cum să o sgrum pe urâta pământului, fiindcă nu se ridica de pe scaun cu orele. N-avea nevoie de pipi, mă rog, de mers la baie, primea și cafea și ceai și sandviciuri, i le aducea altă „frumusețe” care avea leit ochelarii și privirea avocatului Ciorbea al poporului Victor. De fiecare data avea tendința să îi pună cafeaua pe cap, dar Ileana o veghea

¹ Nu înseamnă nimic, dar face impresie (n.a.)